

**Довідка про громадське обговорення
в рамках проведення стратегічної екологічної оцінки
проекту Програми економічного і соціального розвитку Запорізької міської територіальної громади на 2025 рік**

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі - Закон) розроблено Звіт про стратегічну екологічну оцінку проекту Програми економічного і соціального розвитку Запорізької міської територіальної громади на 2025 рік (далі - Програма).

Відповідно до ст. 9¹ Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми оприлюднено на офіційному вебсайті Запорізької міської ради 26.09.2024 та внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості.

Зауважень і пропозицій від громадськості до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми упродовж визначеного Законом терміну (10 днів, з 26.09.2024 до 05.10.2024) не надходило.

Відповідно до ст. 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», з метою одержання та врахування пропозицій і зауважень громадськості проект Програми економічного і соціального розвитку Запорізької міської територіальної громади на 2025 рік, Звіт про стратегічну екологічну оцінку Програми економічного і соціального розвитку Запорізької міської територіальної громади на 2025 рік та Повідомлення щодо оприлюднення цих документів були розміщені 22.10.2024 на офіційному вебсайті Запорізької міської ради zp.gov.ua (Головна/Публічна інформація/Оголошення/Економіка) або за посиланням: <https://zp.gov.ua/pub-info/123357-ogolosennia-ekonomika> та внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки.

Згідно з чинним законодавством громадське обговорення тривало 30 днів, за результатами отримано наступні пропозиції та зауваження від громадськості.

№ з/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлено зауваження (пропозиції)	Зауваження/пропозиції	Спосіб врахування	Обґрунтування
До Звіту про стратегічну екологічну оцінку програми економічного і соціального розвитку Запорізької міської територіальної громади на 2025 рік					
1	ГО «Екосоенс»	Пункт 1.2	п. 1.2 Звіту СЕО та викласти у такій редакції: Програма розробляється	Враховано	Викладено саме в такій редакції

			на короткостроковий період, до її складу мають бути включені основні заходи міських цільових програм, спрямовані на стійкість та стабільне функціонування міста із урахуванням повоєнного відновлення		
		Пункт 1.2	Виключити із переліку документів державного планування, положення яких враховані у Плані ЕСР Стратегію екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, Стратегію формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року та операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках, Плану дій з адаптації до наслідків зміни клімату міста Запоріжжя, оскільки завдання та план заходів Програми ЕСР на 2025 рік не враховує положень цих документів державного планування	Враховано	Виключено зазначені документи із переліку
		Висновок «Атмосферне повітря»	Висновок визначає, що «...При цьому передбачає поетапне зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м.Запоріжжя. Проте Програма ЕСР не містить заходів із поліпшення контролю та	Враховано	Програма охорони довкілля щодо поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м. Запоріжжя ще не затверджена тому посилання на неї виключено зі Звіту СЕО

			впровадження Програми поетапного зниження викидів		
		Звіт SEO загалом	Інформація та матеріали, викладені у Звіті SEO, не містять посилань на використані першоджерела інформації та деталізовані описи методики виконання оцінки	Враховано	Надано посилання на першоджерела
До проєкту Програми економічного і соціального розвитку Запорізької міської територіальної громади на 2025 рік					
1	ГО «Екосенс»	Пріоритетні напрямки розвитку	Внести зміни та доповнення у визначені на 2025 рік пріоритетні напрямки розвитку	Враховано	Напрямки доповнено, а саме: – забезпечення екологічної безпеки та сталого розвитку; – розробка та реалізація Плану відновлення та розвитку ЗМТГ до 2027 року
		Розділ: Природокористування та безпека життєдіяльності, підрозділ Екологія	Завдання «покращення стану атмосферного повітря» викласти у редакції: «моніторинг та зменшення забруднення атмосферного повітря» доповнити перелік завдань: «затвердження та впровадження заходів Програми поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м. Запоріжжя	Не враховано	Міською цільовою програмою «Про фінансування природоохоронних заходів за рахунок екологічних надходжень на 2024-2026роки» зі змінами не передбачено заходи щодо покращення стану атмосферного повітря
			доповнити таблицю заходів згідно міських цільових програм завданнями із «покращення стану атмосферного повітря», а саме: найменування завдання: «Моніторинг та зменшення забруднення атмосферного повітря»; найменування заходу	Не враховано	Програма охорони довкілля щодо поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м. Запоріжжя ще не затверджена

			«Затвердження та впровадження Програми поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м. Запоріжжя», відповідальний виконавець Управління з питань екологічної безпеки Запорізької міської ради		
		Розділ «Ефективна житлово-комунальна інфраструктура та логістика» підрозділ «Благоустрій, розвиток інфраструктури»	Програму комплексного благоустрою вулично-дорожньої мережі, міських територій та реалізації повноважень у сфері охоронної діяльності на 2023-2025 роки доповнити у частині «Організація благоустрою міста» завданнями із дослідження та покращення екологічної ситуації штучних водойм на території міста Запоріжжя, що зазнали впливу після спустошення Каховського водосховища, а саме: найменування завдання: - «Проведення заходів із підтримки належного стану штучних водойм на території міста Запоріжжя», найменування заходу «Підтримка належного санітарного та гідрологічного стану штучних ставців у парку Перемоги», «Підтримка належного санітарного та гідрологічного стану штучних водойм у парку Дубовий Гай», відповідальний виконавець	Не враховано	Заходи виконуються в рамках міських цільових програм в межах бюджетних призначень, які щороку затверджуються рішенням міської ради.

			Департамент муніципального управління ЗМР, Управління з питань екологічної безпеки		
		Розділ «Ефективна житлово-комунальна інфраструктура та логістика» підрозділ «Житлово-комунальне господарство»	Доповнити перелік завдань: - підвищення готовності до децентралізованого водопостачання на території міста у надзвичайних умовах;	Враховано	Перелік завдань Програми доповнено саме цим завданням
			Доповнити Програму розвитку та утримання житлово-комунального господарства м. Запоріжжя на 2023-2025 роки у частині «Забезпечення функціонування підприємств, що надають житлово-комунальні послуги» завданнями із будівництва споруд з доочищення промивних стічних вод від ДВС-1, перед скиданням їх у р.Дніпро та комплексного вирішення питання дотримання зон санітарної охорони магістральних водоводів	Не враховано	Завдання «Забезпечення функціонування підприємств, що надають житлово-комунальні послуги» не може включати захід «Будівництво споруд з доочищення промивних стічних вод від ДВС-1...» оскільки це завдання забезпечує надання фінансової підтримки підприємствам, установам, організаціям, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги з метою забезпечення безперебійного та якісного надання послуг, стабілізації фінансового стану...
		Розділ: Природокористування та безпека життєдіяльності, підрозділ Екологія	Доповнити перелік завдань: «збереження та збільшення площ зелених насаджень» деталізувати заходи, що відповідають завданню «Охорона та відтворення біологічного та ландшафтного різноманіття»: – Висадження дерев та кущів у нормативних обсягах відповідно до Плану дій з адаптації м. Запоріжжя до зміни клімату	Частково враховано	Заходи виконуються в рамках міських цільових програм в межах бюджетних призначень, які щороку затверджуються рішенням міської ради. Заходи, які планується фінансувати за кошти екологічних надходжень повинні відповідати вимогам постанови КМУ від 17.09.1996 №1147 (зі змінами)

			<p>– Догляд та полив зон зелених насаджень міста відповідно до Програми зелених насаджень та Плану дій з адаптації м. Запоріжжя до зміни клімату</p> <p>– Робота з підприємствами щодо проектування розширення приналежних їм санітарно-захисних зон та їх нормативного озеленення</p> <p>– Нормативне озеленення та догляд за зеленими прибережними захисними смугами вздовж річок і водойм, зокрема на осушених територіях колишньої акваторії Дніпра та малих річок, де почалася ерозія ґрунту (р. Суха, ставки в Парку Перемоги, штучні водойми у парку «Дубовий Гай»).</p> <p>Відповідальні виконавці: Управління з питань екологічної безпеки ЗМР, КРБП «Зеленбуд»</p>		
		<p>Розділ: Природокористування та безпека життєдіяльності, підрозділ Екологія</p>	<p>Визначити заходи, що вимагаються Державною стратегією управління відходами до 2030 року і відповідають задекларованому завданню «Поводження з відходами»!</p> <p>Деталізувати заходи, що відповідають завданню «Поводження з відходами» таким заходом: «Розробка та затвердження місцевого Плану</p>	Враховано	<p>У «Програмі комплексного благоустрою вулично-дорожньої мережі, міських територій та реалізації повноважень у сфері охоронної діяльності на 2023-2025 роки» передбачено заходи з розроблення місцевого плану поводження з відходами.</p> <p>Відповідальний виконавець департамент муніципального управління ЗМР</p>

			управління відходами Запорізької міської територіальної громади», відповідальний виконавець: Управління з питань екологічної безпеки ЗМР		
		Розділ: Природокористування та безпека життєдіяльності, підрозділ Екологія	Відсутність у Програми ЕСР завдань та заходів, що враховують та компенсують негативний вплив внаслідок катастрофи на Каховській ГЕС та спрацювання Каховського водосховища, створює ризики негативного впливу на водні об'єкти в межах міста Запоріжжя.	Не враховано	Після відходу води внаслідок підриву греблі Каховської ГЕС, оголилися скелі та донні піски, які вже в значній мірі «захвачуються» прибережною рослинністю, проходять процеси стабілізації новоствореної (відтвореної) екосистеми. Така ж ситуація з малими річками. Раніше води р.Дніпро утворювали водний підпір, зокрема, стоку р.Суха Московка, утворюючи широке гирло з повільною течією. Натепер, стрімка течія р.Суха Московка пробиває нове русло в намитих раніше відкладах, яке ще не стабілізувалося.
			У Програмі «Про фінансування природоохоронних заходів за рахунок екологічних надходжень на 2024-2026 роки» відсутні заходи в завданні поводження з відходами	Враховано	Включено захід: «Придбання обладнання, техніки, машин, механізмів для збирання, перевезення відходів, що утворилися через пошкодження (руйнування) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій»
		Розділ: Природокористування та безпека життєдіяльності, підрозділ Екологія	Підрозділ «Природокористування та безпека життєдіяльності» пункт «Екологія» не передбачає жодних завдань та заходів із поводження із відходами (включно із відходами руйнувань)	Враховано	У Програмі комплексного благоустрою вулично-дорожньої мережі, міських територій та реалізації повноважень у сфері охоронної діяльності на 2023-2025 роки в завданні «Заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та

					наслідків стихійного лиха» є конкретні заходи (які й були в проекті Програми): - запобігання та ліквідація наслідків руйнувань через ведення бойових дій та інші заходи з попередження та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; - вивезення та захоронення побутових відходів, захоронення відходів від аварійно-рятувальних робіт Відповідальні виконавці КП «ЕЛУАШ», ЗКАТП 082801 «Комунсантрансекологія»
ГО «Екосоенс»	Розділ «Ефективна житлово-комунальна інфраструктура та логістика» підрозділ «Містобудування»	Доповнити перелік завдань: - інвентаризація земельних прибережних ділянок в акваторії р.Дніпро, що утворилися в межах м.Запоріжжя внаслідок спустошення Каховського водосховища. Доповнити Програму раціонального використання території та комплексного містобудівного розвитку м. Запоріжжя на 2024-2026 роки завдання «Архітектурні, інженерні та геодезичні послуги» заходами: - актуалізація міської геодезичної мережі м.Запоріжжя та проведення інвентаризації земельних ділянок терас, що утворилися внаслідок падіння рівня вод р.Мокра в межах парку «Дубовий гай»;	Не враховано	На теперішній час інвентаризація земельних прибережних ділянок в акваторії р.Дніпро, що утворилися в межах м.Запоріжжя внаслідок спустошення Каховського водосховища не можуть бути виконана з урахуванням Постанови КМУ від 12 березня 2024 р. № 286 «Про запобігання нецільовому використанню земель, які займало Каховське водосховище». З метою приведення існуючої містобудівної документації у відповідність до вимог чинного законодавства з 2021 року розпочато основний етап підготовки до внесення змін до генерального плану м.Запоріжжя, що включає в себе актуалізацію картографо-геодезичної основи. Першочерговим етапом у проведенні заходів з оновлення	

			- актуалізація міської геодезичної мережі м.Запоріжжя та проведення інвентаризації земельних ділянок терас та берегових заплав, що утворилися внаслідок падіння рівня вод у Каховському водосховищі та р. Суха (відповідальний виконавець Департамент архітектури та містобудування ЗМР).		картографо-геодезичної основи є актуалізації міської геодезичної мережі м.Запоріжжя з прив'язкою її до місцевої системи координат (МСК-23), утвореної від держаної геодезичної системи координат УСК-2000. Проте введення воєнного стану на території України та відсутність фінансування унеможлиблює наразі надання даної послуги.
		Додаток 2 Програми	У 2025 році провести перегляд та процедуру SEO для місцевих цільових програм, що визначені у Додатку 2 Програми ЕСР. Зокрема передбачити SEO проекту Програми комплексного відновлення Запорізької територіальної громади. Відповідальний за її розробку – Департамент архітектури і містобудування ЗМР.	Не враховано	Замовник/розробник місцевих цільових програм самостійно визначає про необхідність здійснення / або не здійснення процедури SEO відповідно до ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку». Порядок розроблення, проведення громадського обговорення, погодження програм комплексного відновлення області, території територіальної громади (її частини) та внесення змін до них, регламентується Постановою Кабінетів Міністрів від 14.10. 2022 р. № 1159. Відповідно до п. 5 Порядку розроблення, проведення громадського обговорення, погодження програм комплексного відновлення області, території територіальної громади (її частини) та внесення змін до них затвердженої ПКМУ від 14.10.2022 №1159 - Програма комплексного відновлення області, території

					територіальної громади (її частини) не належить до містобудівної документації, не підлягає стратегічній екологічній оцінці, розгляду архітектурно-містобудівною радою.
	ГО «Екосоенс»	Програма в цілому	Завдання та заходи визначені у розділі 2 Програми ЕСР не містять обчислювальних показників та індикаторів досягнення.	Не враховано	Методологічною основою розроблення Програми є постанова КМУ від 26.04.2024 №621, якою визначено типову структуру програми на наступний рік. Даною структурою не передбачено наявність обчислювальних показників або індикаторів. Однак, міститься розділ про аналіз економічного і соціального розвитку за попередній період, в якому є і статистична інформація з порівняннями, і показники виконання міських цільових програм по всіх галузях міського господарства.
2	Роман Драган Ольга Сладкова	Розділ: Природокористування та безпека життєдіяльності, підрозділ Екологія	- для покращення якості повітря в м. Запоріжжі прийняти міську програму поетапного зниження викидів, в яку ввійдуть заходи по зниженню викидів фенолу і формальдегіду, врахувати припинення використання мартенівських печей в термін до 01.01.2028, як це передбачено Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України в діючих на сьогодні дозволах для ПАТ «Запоріжсталь»;	Не враховано	На теперішній час розробляється Програма охорони довкілля щодо поетапного зниження викидів забруднюючих речовин суб'єктами господарювання м.Запоріжжя

			<p>- в заходах озеленення вказати конкретну кількість дерев, які планується висадити.</p> <p>Передбачити висадку дерев високих порід. На відміну від низькорослих дерев, високі породи забезпечують кращу тінь, ефективніше очищують повітря, поглинають більше вуглецю, захищають від вітру та створюють середовище для більшого біорізноманіття.</p>		<p>Заходи виконуються в рамках міських цільових програм в межах бюджетних призначень, які щороку затверджуються рішенням міської ради.</p> <p>Кількісні показники визначені у міській цільовій програмі «Про фінансування природоохоронних заходів за рахунок екологічних надходжень на 2024-2026 роки» зі змінами.</p>
3	ГО «Запоріжжя без сміття»		<p>У «Міську цільову програму запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, організації рятування на водах м. Запоріжжя на 2024-2026 роки» внести зміни та доповнити «Заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха» замість «захоронення відходів від аварійно-рятувальних робіт» - «запровадити роздільний збір відходів від аварійно-рятувальних робіт та складування їх на окремому спеціально обладнаному майданчику»</p>	Не враховано	<p>Вважаємо недоцільним перенесення зазначених заходів до Міської цільової програми запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій, оскільки вона спрямована на створення матеріального резерву та зміцнення матеріально-технічної бази професійних аварійно-рятувальних служб. КП «ЕЛУАШ», яке є одержувачем коштів та виконавцем робіт із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха не є аварійно-рятувальною службою, й тому його діяльність не входить до компетенції даної програми.</p> <p>Запровадження роздільного збору відходів від аварійно-рятувальних робіт та зберігання на окремому спеціально обладнаному майданчику повинна здійснювати спеціальна служба, що потребуватиме додаткових витрат</p>

	ГО «Запоріжжя без сміття»		<p>У Програму «Про фінансування природоохоронних заходів за рахунок екологічних надходжень на 2024-2026 роки» до розділу «Поводження з відходами» додати заходи з розробки місцевого плану управління відходами для м.Запоріжжя.</p> <p>Пропонуємо додати в цей пункт впровадження «екобусу» - спеціальна автівка, яка буде за певним графіком в різних районах міста приймати небезпечні відходи в складі побутових від населення (це може бути приватна компанія з ліцензією на перевезення чи утилізацію небезпечних відходів, яка періодично робить такі виїзні акції)</p>	Враховано	<p>Згідно зі ст. 52 Закону України «Про управління відходами», місцеві плани управління відходами (плани управління відходами територіальної громади) розробляються упродовж одного року з дня набрання чинності регіонального плану управління відходами у відповідній області. На цей час регіональний план ще не затверджено.</p> <p>У «Програмі комплексного благоустрою вулично-дорожньої мережі, міських територій та реалізації повноважень у сфері охоронної діяльності на 2023-2025 роки» передбачено заходи з розроблення місцевого плану поведження з відходами.</p> <p>Запровадження роботи спеціальної техніки, яка буде приймати небезпечні відходи в складі побутових від населення, може бути пунктом місцевого плану управління відходами.</p> <p>Відповідальний виконавець департамент муніципального управління ЗМР</p>
4	ГО «Захистимо парки і дерева Запоріжжя»	<p>Розділ: Природокористування та безпека життєдіяльності, підрозділ Екологія, Програма «Про фінансування природоохоронних заходів за рахунок екологічних надходжень на 2024-2026 роки»</p>	«Заходи з озеленення міста» зовсім немає конкретики щодо кількості запланованих висаджених дерев, кущів і місць їх висаджування	Не враховано	<p>Заходи виконуються в рамках міських цільових програм в межах бюджетних призначень, які щороку затверджуються рішенням міської ради.</p> <p>Кількісні показники визначені у міській цільовій програмі «Про фінансування природоохоронних заходів за рахунок екологічних надходжень на 2024-2026 роки» зі змінами.</p>

			<p>Додати конкретні заходи, які передбачені міською програмою комплексного озеленення міста на 2019-2029 роки «Зелене місто», а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Затвердження проєктів землеустрою щодо організації та встановлення меж територій парків і скверів по районах міста з метою збереження площ зелених насаджень; - Інвентаризація та паспортизація зелених насаджень, що надасть змогу отримати достовірні дані про якісні характеристики зелених насаджень на території міста; - Збільшення видового складу зелених насаджень враховуючи стійкість до впливу газів, інтенсивність росту, посухостійкість, здатність поглинати шум, стримувати пил, вітер та інше при здійсненні реконструкції і ремонтів парків, скверів, але й тощо; - Розроблення сучасної системи поливу, що сприятиме кращому росту та розвитку зелених насаджень; - Створення нових парків, скверів, бульварів, вуличних зелених насаджень по районах міста відповідно до змін до генерального плану міста Запоріжжя; 	Не враховано	Заходи виконуються в рамках міських цільових програм в межах бюджетних призначень, які щороку затверджуються рішенням міської ради. Заходи, які планується фінансувати за кошти екологічних надходжень повинні відповідати вимогам постанови КМУ від 17.09.1996 №1147 (зі змінами)
--	--	--	--	--------------	--

			- Запровадження нових форм ландшафтного благоустрою (вертикальне озеленення, мобільні системи озеленення, екопарковки на газонах) у щільно забудованій центральній частині міста		
--	--	--	--	--	--

Директор департаменту економічного розвитку міської ради



Наталія НОВАК